

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndc/2/2020
Identifikačné číslo spisu:	1219201623
Dátum vydania rozhodnutia:	20.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1219201623.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky B. T. M., bývajúcej v E., A. Č.. X, zastúpenej JR.m, advokátom so sídlom v Bratislave, Fazulová č. 1, proti manželovi T. M. D. F. T., bývajúcemu v M. T. J., A. D. T. N. Q., B., A. M. Q., o určenie výživného na manželku, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12 Pc 10/2019, o návrhu manželky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Prejednanie veci Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12 Pc 10/2019 prikazuje Okresnému súdu Bratislava II.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II uznesením z 21. marca 2019 č. k. 27 P 186/2018-27 v právnej veci navrhovateľky B. T. M. proti manželovi T. M. D. F. T. o úpravu práv a povinností k maloletej L. M., nar. XX. Q. XXXX a určenia výživného na manželku, vylúčil konanie o určenie výživného na manželku na samostatné konanie. Predmetnú vylúčenú vec následne 28. júna 2019 (č. l. 30) postúpil Okresnému súdu Lučenec ako súdu mieste príslušnému na konanie podľa § 154 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

2. V konaní o určenie výživného na manželku B. T. M. (ďalej len „manželka“), vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12 Pc 10/2019, podala manželka návrh na prikázanie veci podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „návrh“). Návrh odôvodnila tým, že v mieste trvalého pobytu v Lučenci sa už niekoľko rokov nezdržiava a dlhodobo žije v Bratislave v prenajatom byte s dvomi maloletými dcérami nepretržite od roku 2007, ktorým tu poskytuje rodičovskú starostlivosť. Presnú adresu miesta jej súčasného pobytu v Bratislave uviesť odmietla, a to z obavy o svoju bezpečnosť, bezpečnosť svojich maloletých dcér, ako aj z obavy o únos maloletej L. M. zo strany jej otca T. M. D. F. T., čo je v súčasnej dobe predmetom riešenia na polícii. Vzhľadom na vek maloletej L. M. (cca. 2,5 roka), kedy si dieťa vyžaduje ešte zvýšenú prítomnosť (starostlivosť) matky, by prípadné odlúčenie z dôvodu nutnosti cestovania do Lučenca (8 hodín denne) za účelom jej účasti na pojednávaníach v predmetnej veci malo nepriaznivý vplyv na jej starostlivosť. V neposlednom rade poukázala na svoju zľú

finančnú situáciu, o čom svedčí aj skutočnosť, že jej bola priznaná bezplatná právna pomoc Centrom právnej pomoci. Z uvedeného dôvodu si preto nemôže dovoliť prípadné opatrovanie svojich maloletých dcér na čas jej účasti na pojednávaniach v Lučenci, ako aj uhrádzať vzniknuté cestovné náklady pre tento účel. Osobná účasť na pojednávaniach v predmetnej veci v Lučenci by tak pre ňu predstavovala neprimeranú finančnú záťaž. Vzhľadom na existenciu uvedených objektívnych skutočností existujú v jej prípade sociálne, ekonomické a finančné okolnosti na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava II, v ktorého obvode sa zdržuje.

3. Okresný súd Lučenec v zmysle § 4 CMP adresoval manželovi návrh manželky na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti spolu s výzvou na vyjadrenie, tento však uvedené v odbernej lehote neprevzal.

4. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa od 1. júla 2016 spravujú ustanoveniami CMP. Podľa § 2 ods. 1 CMP sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. To platí i pre návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

5. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Lučenec) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Bratislava II). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

6. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

8. Špecifiká prípadu v prejednávanej veci podľa názoru najvyššieho súdu navrhovanú delegáciu veci odôvodňujú. Prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava II zabezpečí najlepšie podmienky pre zadováženie skutkových zistení významných pre konanie o určení výživného na manželku, ktorej účasť na predmetnom konaní na Okresnom súde Bratislava II nebude limitované nežiadúcimi sociálnymi a ekonomickými faktormi s poukazom najmä na zabezpečenie nepretržitej starostlivosti o maloleté dcéry a jej zlej finančnej situácie. Osobná účasť na pojednávaniach v predmetnej veci v Lučenci by pre ňu predstavovala neprimeranú finančnú záťaž.

9. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a charakter konania je preto navrhované prikázanie veci inému súdu v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia. Preto najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP a návrhu vyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.